

SCHAPEN grazen als de beste

Houthalen-Helchteren

Schapen zijn ideale beesten om aan landschapsbeheer te doen. Ze grazen niet alleen, ze dragen ook zaden mee in hun vacht en zorgen zo voor meer diversiteit. Ze grazen bovendien mooi in mozaïekpatronen (kortere en langere grassen) en je kunt ze zelfs opleiden om netels of distels te laten grazen. Dat zegt Bert Driessen, medeauteur van het boek 'Op weg naar landschapsbeheer met schapen'.

Het boek is voorgesteld op een reeks studiedagen in Vlaanderen. In Limburg gebeurde dat op de Sonnishoeve van boer Johan Schouteden die met zijn 750 lovenaars het schietterrein van Helchteren beheert. De lovenaars is een kruising gekweekt op het Zoötechnisch centrum van de KU Leuven, de proefhoeve in Lovenjoel, waar Bert Driessen onderzoek doet. Driessen is ook docent van de afdeling dierenwelzijn aan de

Katholieke Hogeschool Kempen in Geel.

Romeinen

Rondtrekkende grazende schaapskuddes zijn pas de laatste jaren opnieuw tot ons straatbeeld gaan behoren. "Maar het is in feite niets nieuws", weet Driessen. "Al ten tijde van de Romeinen werd dat hier gedaan. Door de opkomst van de lakennijverheid in de middeleeuwen kende de schapenhou-

derij een grote bloei. Midden de 19de eeuw hadden we in België nog 625.000 schapen rondlopen, nu zijn er dat zo'n 200.000."

Romantisch

Geef toe, wat is er idyllischer dan een schaapsherder die in de zomer onder een boom ligt terwijl zijn kudde het werk doet en de natuur afgraast? "Pas op", lacht Bert Driessen, "als het mooi weer is, klopt dat romantische beeld misschien. Maar je moet de dieren ook sturen met honden of eventueel een paard of quad. En het is niet vet betaald."

Het probleem blijft de beheersvergoeding. "De meeste instanties willen de schapen wel gratis op hun gronden laten grazen. Ze vergeten dan even dat die dieren geld kosten, dat een schapenhouder er zijn tijd moet insteken, een tractor en stal nodig heeft en een boel paperassen moet invullen. Elke beweging van de kudde moet worden geregistreerd."

Jaarloon

In Vlaanderen zijn er een 20-tal professionele schapenhouders bezig met begrazingsprojecten. Veel verdienen ze niet. "Wie werkt er 70 tot 80 uur per week voor een loon van 30.000 euro per jaar, bruto welteverstaan? Als je weet dat de kosten gemiddeld 20.000 euro per jaar bedragen, moet je toch al een beheersvergoeding van minimaal 50.000 euro krijgen. Dat is nog altijd minder dan de prijs voor het machinaal maaien en afvoeren." De schapenhouders moeten het werkelijk van die vergoeding hebben, want een oud begrazingsschaap heeft nagenoeg geen slachtwaarde meer. "Schapen die op mijn terrils ge graasd hebben, zitten zelfs vol dioxines en worden bij Rendac verbrand."

Sturen

Maar hoe kun je nu schapen opleiden om bepaalde planten te laten grazen? "Als je ze heide wilt laten afgrazen, stuur je de lammetjes

mee met de ooien op de heide. Ze gaan dan ook heide eten. Ook met hun conditie kun je de dieren sturen. Schapen die in goeie conditie zijn, hebben een voorkeur voor grassen. Ze eten heel selectief. Als de conditie wat minder is, zullen ze ook minderwaardig voedsel als netels en distels opnemen." Schapen zorgen niet alleen voor meer variatie in de vegetatie, ze trekken ook volk aan. Sommige schapenhouders pikken daar handig op in met de organisatie van wolscheerfeesten of lammetjesdagen. Op de Sonnishoeve in Helchteren komen de schaptoeristen 's avonds ook al piepen als boer Schouteden zijn beesten binnendrijft.

Guy THUWIS

i Het boek 'Op weg naar landschapsbeheer met schapen' telt 80 mooi geïllustreerde pagina's en kost 12 euro. Bestellen kan via e-mail naar bert.driessen@khk.be